

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Főelölts szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dezseffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk

Jobb hírek . . .

De azért még nem mult el
a háborus veszedelem.

Nikita kiüríti Skutarit.

Lukács miniszterelnök nyilatkozott a képviselő-
házban Skutariról. — Fontos tanácskozások
a királynál.

Csak bevonulunk Albániába.

Jobb hírek érkeztek ma mindenfelől. A kora délutáni órákban jelentették lapunknak, hogy Nikita kiüríti Skutarit. A sürgőnyt azonnal közöltük a közönséggel, amely izgatottan várta az érkező híreket. Jobb hírek érkeztek hát ma, de vajjon követik-e továbbra is jó hírek, ez kétséges. Az izgatottságban kimerült idegeink szinte elfáulva várják már az újabb híreket.

A veszedelem még nem mult el.

A jobb hírek dacára a veszedelem még nem mult el. A döntés ugyszólván órák kérdése.

A nagykövetek londoni tanácsa ma délután dönti el: együttesen hajtsa-e végre akaratát Montenegroval szemben, megbízást ad-e akaratát végrehajtására az érdekelt két hatalomnak, monarchiának és Olaszországnak, vagy „utánam a vízözön” kiáltással dacol a még mindig megőrizhető békével s hadilobogót ad Ausztria-Magyarország kezébe. A játék, amely már kimerített minden diplomáciai csalafintaságot, véget ért. Újabb csalafintaság nem születhetik. Ha a nagykövetek tanácsa bátorítatlan lesz: holnap már a mi ágyuink döngése hozza meg békeakciójához a bátoritást.

Nikita kiüríti Skutarit.

Cettinjëből ma délelőtt a következő hír érkezett: A tegnapi koronatanács elhatározta, hogy javaslatot terjeszt a május 8-án összeülő szkupstina elé: döntse el a szkupstina, hogy átengedi-e Montenegro Skutarit pénzbeli és területi kárpótlás ellenében. Ezt a határozatot megtáviratozták Popovics londoni meghatalmazottnak, hogy az közölje a nagyköveti reünio elnökével. Egy másik cettinjei jelentés szerint a korona-

tanács már el is határozta Skutari átengedését, csak jóváhagyás vették viszi a szkupstina elé. Sem az első, sem a második határozat nem elégíti ki Ausztria-Magyarországot. A monarchia ragaszkodik ahhoz, hogy Montenegro a legrovidebb időn belül ürítse ki Skutarit és azután lehet szó esetleges kárpótlásról. A ma délutáni londoni konferencián gróf Mensdorff osztrák-magyar nagykövet be fogja jelenteni, hogy a monarchia szkupstina határozatától nem teheti függővé a maga eljárását és most már elérkezettnek látja az időt arra, hogy a szabad kéz jogával élve, szerezzen érvényt a hatalmak határozatának. A monarchia csak egy esetben áll el a Montenegro elleni katonai akciójától: ha Nikita feltétel nélkül a legrovidebb idő alatt kiüríti Skutarit.

Lukács nyilatkozata Skutariról.

Lukács László miniszterelnök ma délelben a képviselőház ülésén a következő nyilatkozatot tette:

— A mai napon sürgős interpellációt készítettek előterjeszteni a külügyi helyzettel kapcsolatban. Ezt az interpellációt a Háznak a napirend következőjében nem lett volna alkalma meghallgatni. Közben azonban a kormányhoz rendkívül fontos értesítés érkezett és a kormány kötelességének tartotta, hogy a sürgős interpellációt be nem várva közölje ezt az értesítést a Házzal. Cettinjei követünktől vett értesülés szerint Montenegro azt a szándékát közölte a nagyhatalmakkal, hogy kész Skutarinak minden föltétel nélkül leendő kiürítésére.

A miniszterelnöknek ezt a kijelentését a Ház nagy éljenzéssel fogadta.

— Nem szükséges említenem, — folytatta Lukács László miniszterelnök — hogy Montenegro az az elhatározása annak az energikus föllépésnek az eredménye, amelyet a monarchia tanusított. A monarchia különben ugyanezzel az energiával és határozottsággal rajta lesz már most, hogy Skutari kiürítése azonnal sürgősen meg is történjék.

Fontos tanácskozások a királynál.

Tegnap délután fél kettő órákor Berchtold gróf küügyminiszter kihallgatáson jelent meg. Schönbrunnban a király előtt. A kihallgatás egy egész óráig tartott. Este hét órákor Berchtold gróf még egyszer kihallgatáson jelent meg és ez a kihallgatás is egy egész óráig, héttől-nyolcig tartott. A tanácskozásokon Hötzendorfi Konrád báró, a vezérkar főnöke is részt vett.

Csak bevonulunk Albániába.

Az albán expedíció ügyében újabban a következőkről értesülünk: Ausztria-Magyarország és Olaszország közös program alapján hajtják végre Albánia megszállását és akciójuk csupán földrajzilag lesz szétválasztva: Ausztria-Magyarország Észak-Albániát, szövetségese Dél-Albániát szállja meg. A monarchia először San Giovanni di Meduát, Alessiót és Durazzót veszi ideiglenes birtokba, azután szükség esetén vonul csapataival Skutari felé. A monarchia csapatai megszállják Albánia valamennyi helységét ama határokig, melyeket a nagyköveti reünio Albánia határaitként megjelölt. Olaszország először Vaionába vonul s onnan pacifikálja déli Albániát. A határvonal a monarchia és Olaszország működési köre között a Szkumbi folyó lesz, mely körülbelül földrajzilag is két egyforma részre osztja Albániát. Illetékes helyről jelentik, hogy az is lehetséges, hogy Olaszország később kezdi meg akcióját, mint a monarchia, de ennek csupán stratégiai okai lesznek, mert dél Albániában gyöngébb ellenállásra kell számítani, mint a hegyes északon, ahol az idegen beavatkozás is valószínűbb.

— Szakigazgatói látogatás a kereskedő tanonc iskolában. Perjessy László, a kereskedőtanonc iskolák szakigazgatója tegnap délután meglátogatta a makói kereskedő tanonc iskolát. A szakigazgató végighallgatta az előadásokat s a tanulmányi állapot, valamint az iskola vezetése felett legnagyobb megelégedésének adott kifejezést.

Mi ujság a politikában?

A képviselőház ülése. — Az ellenzék nem ment be a képviselőházba.

Az egész ország figyelme a képviselőház mai ülése felé fordul. A nagy érdeklődés, amelyet a külpolitikai helyzet kelt, nem annyira lekötni a közönséget, hogy ne érdeklődnek a belpolitikai események iránt is.

Az ellentétek a kormánypárt és az ellenzék között változatlanul fennállanak és semmiképpen nem fog teljesedni a munkapárt az a kívánsága, hogy az ellenzék a háborus veszedelem nyomása alatt neki hódoljon be s menjen be a Házba, mintha semmi sem történt volna. Ezzel szemben Tiszákék készek lettek volna szemet hunyni és a kitiltott tíz képviselőt is a Házba bebocsátani. Mindenesetre ocsó megegyezés lett volna.

Az ellenzéken Justh Gyula hazajövele óta naponta kétszer is folynak pártközi tanácskozások és estende minden ellenzéki körben vannak hosszas megbeszélések, melyek egy a pillanatnyi teendőkre, mint a jövő alakulásra vonatkoznak.

Tegnap estig nagyon váltakozó nézetek voltak a jelen teendőkről. Justh és Károlyi nézete küzdött. Apponyi és a még mindig az ellenzéki szövetségen kívül álló Andrassy nézetével. Az előbbieknél minden tekintetben az akcióképességre, fektetik a súlyt.

Justh és Károlyi felfogásukhoz híven be akarták vinni az ellenzék a Házba és ha kell, ott a parlamenti őrseggel is szembeszállni; Apponyi Andrassy viszont a külpolitikai helyzetre hivatkoznak és azt hangoztatják, hogy a koronát nem szabad felbőszíteni azzal, hogy külügyi válság idején a parlamentben verekedés legyen.

A néppárt többsége, a Kossuthpárt és a pártönkivüli 67-esek Apponyi és Andrassy álláspontját támogatják, a függetlenségi és 48-as párt a pártönkivüli 48-asok és Károlyi Justh Gyula felfogása mellett kardoskodnak, kinek az a nézete, hogy a télenység a halált jelenti és hogy az ellenzék öngyilkosságot követ el, ha bármilyen okból akár csak lanyha magatartást tanusít a kormánypárttal szemben. Az intran ignegek a a bonyolult külügyi helyzetért is a kormányt teszik felelőssé és a külpolitikát nem visszavonulási, hanem új támadási alapul akarják felhasználni.

A tegnap este a függetlenségi és 48-as párt körében tartott értekezleten Apponyinak azt a formu-

láját tárgyalták, hogy az ellenzék tekintettel a külpolitikai helyzetre és a kizárt képviselőkkel való szolidaritásra, nem megy be a képviselőházba.

Igen hosszú tanácskozás folyt, mely után a többség elfogadta következő indítványt.

Tekintettel a külpolitikai helyzet bonyodalmaira, a törvényellenesen felállított parlamenti őrségre és ama körülményre, hogy tíz ellenzéki képviselő még mindig ki van tiltva a parlamenti ülésekről, az ellenzék így határozott:

Az ellenzék nem megy a házba és tanácskozásain részt nem vesz.

Justh Gyula hallgatagon és kelleetlenül belenyugszik ugyan a határozatba, de formális meghozatalánál nem akart jelen lenni.

A képviselőháznak ma, az ellenzék távollétében, igen csöndes ülése volt, a melynek napirendjére csak az új ülészek megnyitása s az alelnökök és jegyzők megválasztása volt kitűzve. Minden program szerint, zavaró incidensek nélkül folyt le.

A mai ülésen szerepelt először a parlamenti őrség, a nélkül azonban, hogy föltűnést kellett volna. Benn a házban csak az ülésterem elnöki bejáratával szemben állott két palotafő, szintén fegyveresen de az ő sisakjukon már nem volt toll.

A közönség sem igen érdeklődött a mai ülés iránt.

A nagy temetés.

Eltemettük Irlandát.

A tülekedő világ kevesebb lett egy élővel, a temető gazdagabb lett egy halottal. Közülünk elköltözött, bennünket itt hagyott *Irlanda*. Megtért rövid életének hosszú, bajteli munkája után a zajos világ törtető harcából az örök enyészet csendes birodalmába. Eltemettük Dezsőt. Sokan temették, mert sokan, mindannyian szerették. Szinte nehéz volt átengedni az élet emberét az enyészetnek. Ma már csak egy szök földi odu az ő örök otthona, annak az embernek, kinek kevés volt, tevékenységének kicsiny az élők parányi országa.

Embert alig kísért még el valaha városunkban annyi részvét, annyi rokonszenv utolsó útjára, mint elkísérte a mi Dezsőnk. Volt ott szegény, volt ott gazdag, volt ott paraszt, volt ott ur, volt ott keresztény, volt ott zsidó, minden hiffelkezetbeli, volt ott kicsiny és nagy, de nem volt ott ellenség egy sem, csak szerető jó barát és viszont nem volt ott senki, ki könnyével ne áztatta volna a Dezső utolsó útját.

Tegnap, vasárnap temették. Ünneppon. Gyászünneppé az ő elköltözése avatta e napot. Délután egy órákor megcsendültek a gyásztiszteletet tevő közönséget egybehívó mélabus harangok. Erre sem volt szükség. Szíve elhozott oda mindenkit. Jóval két óra előtt hőmpölygött a nép az utcán a Vársárhelyi-utcai szürke iskola épülete előtt. Pár perc múlva tele lett a tágas udvar.

Aztán felsírt kartársainak ének-kara és megjelent tanítványai között a tanító már nem élve. Koporsóba zárva. „*Kitették a holttestet az udvarra*”. Aztán a polgári dalárda sikkatta meg gyászánekében régi tag-

ját, Irlandát. Utána meg *Bereczky* László, az egyház lelkesze beszélt, bucsuztatta az egyház és mindenki halottját. Nehezen bucsuzott hosszan a pap, mintha még marasztalni akarta volna mindannyiunk barátját, az ő barátját.

Közben sirt az özvegy, sirt a 4 árva, sirtunk mi, sirt mindenki. Elvégezte a pap is beszédét. Utolsó útjára kelt Dezső. Követték meg illetődött szívvel, könnyes szemekkel csendes otthonába, a temetőbe. Hamar kiértünk oda. Betettük az élet emberét a csendes sírba. Itt nem zuditottuk rá mindjárt a but, örömet, fájdalmat eltakaró hantokat. Előbb a nyílt sírnál is bucsuzott az élet nagy nótásától mindkét dalárda. Majd *Dércy* Imre pap megható és magas szárnyalású beszédében vált el barátjától. *Cirbus* István bucsuztatta ezután tanító társai nevében. Végül *Espersit* János dr. került a nyitott sír szélére. Ő volt az utolsó bucsuztató. Mindannyiuk nevében beszélt. Beszéde folyamán könnyek peregtek az ő arcán és új könnyeket fakasztott a mi lelkünkben is, melyről azt hittük, hogy könnyei már-már kiapadtának.

Most dübörögni kezdett a föld: a néma hantok, a sívár rögök hullottak *Irlanda* koporsójára. Rémes hangok voltak ezek. Rekesz, válszfall az élet és enyészet között. Aztán egy sirdomb emelkedett, mely mindent elfed „*but, örömet fényt, szerelmet*”, a mi Dezsőnk kihült por-részei felett.

Utójára pedig elvonszoltuk a sír mellől a válni még mindig nem akaró zokogó özvegyt, meg a négy síró árvát és vége volt mindennek. Meg volt a nagy temetés. Eltemettük mindannyiunk halottját, *eltemettük Irlandát*.

A köztársasági gyűlés utóhangjai.

A szegedi ügyvédszövetség állásfoglalása a közzabadságok védeimében.

Az országos ügyvédszövetség szegedi osztálya szombaton délután tartotta választmányi ülését *Becsey* Károly dr. elnöklésével, a tagok élénk részvétele mellett.

A tárgysorozat legfontosabb pontja *Nagy György* dr.-nak indítványa a makói rendőri brutalitások megtorlása iránt. A megjelentek a legnagyobb felháborodással utasították vissza a makói rendőrség eljárását.

Espersit János dr. előterjesztette, hogy tiltott népgyűlés tartása címen letartóztatták őt ügyvédet. A személyes szabadságon keresztül gázoltak és magánlakásba törtek be.

A legnagyobb sérelem azonban a védői jog gyakorlásán esett, a mennyiben a makói rendőrség egyik védőt a másik után utasított vissza azzal az indoklással, hogy ők éppen olyan bűnösök, mint a letartóztatottak. Szembetűnő a rendőrség ezen eljárása akkor, amidőn a szegedi vádtanács minden észrevétel nélkül fogadta el az egyik letartóztatott republikánus védőjénél *Nagy György* dr.-t.

A választmány tagjai a pártállásukra való tekintet nélkül feltétlen szükségét látják annak, hogy ezen állapot mielőbb bármilyen eszközökkel is megszüntetessék. *Czibula* Antal

dr. indítványára kimondották, hogy a gyülekezési és egyesülési szabadságnak intézményes és törvényhozási biztosítása végett felírják a parlamenthez.

Az osztály választmánya elhatározta, hogy az ügyvédi kamaránál rendkívüli közgyűlés összehívását kéri és az ülésre határozati javaslatot nyújt be, amelynek megszövegezésére felkérték *Espersit* János dr. és *Nagy György* dr.-t. A kamara köriratban fogja az összes kamarákat hasonló állásfoglalásra felkérni.

A szabadkai ügyvédi kamara közgyűlésén, melyet május 1-én tartottak meg, egyhangulag a legnagyobb mértékben elítélték a makói rendőri botrányokat.

Nem lehet kétséges a szegedi kamara állásfoglalása sem, mert a közzabadság egyedüli oltalmazói és szószólói kell, hogy mindenütt elsősorban az ügyvédek legyenek.

Megtérítetették a város kárát.

A katonai kormány döntése.

Még a múlt évben történt a katonai nagy gyakorlatok alkalmával, hogy Makó városa az automobil csapatot a városi téglagyárban helyezte el. A sok gépkocsi elhelyezése megkivánta, hogy a város kifizettesse azokat a színeket, melyekben a nyers téglát volt elhelyezve. Még mindenki emlékszik arra, hogy tavaly a katonai nagy gyakorlatok alkalmával állandóan esett az eső, mely kárt tett a szabad ég alá kihelyezett nyers téglákban.

Mikor a magántulajdonban okozott károkat felbecsülte és megtérítette a katonai kincstár, *Galambo* Ignác dr. polgármester is felbecsülte a nyers téglában okozott kárt, melyet az erre a célra kiküldött bizottság 1250 koronában állapított meg.

A hadtestparancsnokság, hova Makó városának ez a kártérítési ügye került, elutasította Makó városát azzal az indoklással, hogy módjában lett volna Makó városának az automobil csapatot máshol elhelyezni és nem kellett volna a nyers téglát kirakni.

A polgármester a hadtestparancsnokság elutasító határozata ellen a hadügyminiszteriumhoz tett előterjesztést, melyben kifejtette, hogy Makó városa tetemes áldozatot hozott a katonasággal szemben a nagygyakorlatok alkalmával, így nem volna igazságos dolog, hogy a város még meg is károsíttassék.

Ezt az indoklást elfogadta a hadügyminiszter és helyt adott Makó város kérelmének. Az 1250 koronát ki is utalványozta a kir. adóhivatalnál.

Tánctanítási felhívás!

Alulírott tisztelettel értesítem az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy folyó évi május hó 17-én, a nyári idényekre egy

uj tánctanfolyamot

kezdek. Felkérem az igen tisztelt érdeklődőket, akik gyermekeiket taníttatni óhajtják, ez ideig nálam beiratkozni szíveskedjenek. Beiratkozni mindenkor lehet saját házában, Gróf Vay-u. 19. szám alatt.

Tisztelettel
Schvarcz Miksa
okl. tánctanító.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Május 6 Kedd Dam. János Protestáns Kom. kath. Ol. f. János Gör. kath. Aprilis 22 Syc. Teodor Napkél 4 óra 39 perczkor, nyugszik 7 óra 15 perczkor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hóváltozással és helyenkint főleg nyugaton eső vagy zivatar várható. Sürgönyprognózis: Enyhe, elvélve csapadék, zivatatok. Déli hőmérséklet 22-8 C.

A megyei állandó választmány ülése. Csanádmegye törvényhatóságának állandó választmánya holnap kedden ülést tart *Hervay* István alispán elnöklése alatt. Az ülés a szerdai rendkívüli megyegyűlés tárgyait készíti elő.

Városfejlesztési ügyosztály a belügyminiszteriumban. A belügyminiszter a miniszterium városi fejlesztésének keretében a városfejlesztési ügyek számára külön osztályt létesített, a melynek hatáskörébe a következő ügyeket utalta: Helyszíni tanulmányozás a városokban; a városok fejlesztésével kapcsolatos kérdések és ezen a téren javaslatlétel; az 1912. évi LVIII. törvény cikk végrehajtásának irányítása; a városok állami segítségével kapcsolatos ügyek: az 1886. évi XXI. törvény cikk 25. § a és az 1889. évi XXII. törvény cikk 132. §-a alapján behozható közszolgáltatások; a városi vagyion hasznosítására vonatkozó általános irányítás; a városi intézményekkel, intézetekkel, közművekkel, vállalatokkal kapcsolatos évi és szabályozási kérdések; városi törzskönyv létesítése.

Körsemlén van a választók névjegyzéke. A választói névjegyzék összeállítása iránt nem szokott megnyilvánulni az érdeklődés, amelyet az feltétlenül megérdemel. Ennek következtében tág tere nyílik az összeíró küldöttségek visszaélésének. Számtalanszor tapasztaljuk már, hogy a korteskedés idején, vagy éppen csak a választás napján vette észre egy egy jogosult, hogy a választói névjegyzékből kihagyták. Hiába való lamentálásnál egyébre azonban már nem volt mód ilyenkor.

Az 1914 évre érvényes választók névjegyzéke elkészült és *Mágori* Sámuel. községi bíró szobájába 10 napig van kitéve. Bár ez szerintünk nem helyes, mert azt olyan hivatalos helyiségben kellene elhelyezni, hol egész napon át bárki megtekinthetné a nélkül, hogy a munkát zavarná. A most közzsemlére kitétt névjegyzék kétszeres fontossággal bír. Egyrészt lehetséges, hogy ennek alapján lesznek megtartva a legközelebbi általános választások, másrészt az új választói törvény szerint azok, akik fel vannak véve a választói törvény életbeléptetése előtti utolsó névjegyzékbe, az új választók közt mint ósválasztók fognak szerepelni. Az a választójog tehát, amelyet a mostani összeírás alkalmával ki-kibiztosítani tud magának, egész életre is szólhat.

Egy makói munkás szerencsétlensége. Sulyos szerencsétlenség érte ma *Király* Pál makói napszámos embert aki a Telsch-féle faterlepen dolgozik. Munkaközben egy fenyőszál megcsuszott s a kezére

esett. A súlyos fenyőszál leszakította a munkás ember kezéről a húst s három ujját súlyosan összezúzta. A szerencsétlenül járt munkást ápolás végett a kórházba szállították.

— Elfogott tolvajbando. A mezőhegyesi csendőrség ma délelőtt egy 15 tagból álló tolvajbandát fogott el, kik a pécskai vásárról jöttek. A tolvajbando tagjai között van cipész, papucsos, gyolcsos, kereskedő, kik hasonló foglalkozású vásári árusoktól lopkodták el az árut. A csendőrség letartóztatta őket és tömérdek lopott papucs, cipő, kendő, vászon és csipke jutott birtokába. Akinek hát ilyen dolga eltűnt, jelentkezhetik érte a mezőhegyesi csendőrségen.

— Talált lópokróc a rendőrségen. A rendőrségen egy lópokrócot őriznek mint talált tárgyat. Igazolt tulajdonosa jelentkezhetik a rendőrségen a hivatalos órák tartama alatt.

— Ujjé a ligetbe nagyszerű! E helyen megnyílt Makón a legmodernebbül berendezett nyári mulatóhely Erdeky József Barcsay-utcai házában a célra berendezett tágas udvarán, naponként friss csapolású sör, homoki és hegyi borok. Mindennap elsőrendű cigányzenekar játszik, minden pénteken halesély. Hához hordva jégbehűtött szalon sör 1 üveg 32 fillér. Kifűtő betonirozott tekepályám a mélyen tisztelt vendégeim rendelkezésére áll.

Az 1913. évi adókiivetés.

Uj végrehajtási rendelet.

Az új adóörvények végrehajtásának felfüggesztése miatt kiközlünk a megszokott rendes kerékvágásból s a pénzügyminiszter indítva éreztet magát, hogy az elhalasztás folytán beállott változott viszonyok folytán új végrehajtási rendeletet bocsásson ki.

A rendeletből a következők érdeklők elsősorban az adozó közönséget:

A földadó az eddigi 25.5 százalékhelyett 20 százalék lesz. A házhér és házosztályadó marad a régiiben. A tőkekamat és járulékadó, a kereseti adók, a nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok adója, a bányaadó az általános jövedelmi pótdadó, az országos betegápolási pótdadó, és a hadmentességi díj, mind a régi törvények alapján vetetik ki, illetve állapítatik meg.

Ezen adónemekre vonatkozó bevallásra a pénzügyminiszter rövid egy hónapi határidőt engedélyez, bevallások megtételére. A bevallási ivateknek tehát május hó végéig készszen kell lenni, mert az adókiivető bizottságok már június hó folyamán működésüket megkezdik, szeptember hó végére pedig nemcsak az adókiivetések fejezndők be hanem elő irandók a kivetett adók és az adozók is ellátandók az új adókezelés szerinti adóivekkel.

A határidők rendkívül rövidre vannak szabva, ugy, azt a munkálatot, melyet a községi adóhivatal és adókiivető bizottság eddig hat hónap alatt teljesített, most egy hónap alatt kell végeznie.

A makó és vidéke tájfajta lótenyésztők utja.

Holnap kezdődik a távkocsizás és gazdasági tanulmányut.

A makó és vidéke tájfajta lótenyésztők távhajtása — mint azt már megírtuk — holnap reggel veszi kezdetét. Ma délelőtt megérkeztek Makóra a tótkomlóiak, perogiek s mindannyian a tájfajta telepen gyülekeztek a makóiakkal együtt, ahol gróf D'Orsay Olivér a mezőhegyes-vidéki tájfajta lótenyésztés elnöke szemlét tartott a távhajtásban résztvevő fogatokon s fényképfelvételeket készítettek a versenyre bejelentett lovakról.

A délután folyamán az Acsev. állomáson megmászalták a lovakat és megállapították sorshuzás útján a kocsik sorrendjét is.

A távhajtás iránt, amely gazdasági tanulmányutal is egybe van kötve, rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik s már a tegnapi napon több előkelő külföldi egyén — köztük a porosz állami ménes parancsnoka is Makóra érkeztek s ezek a távhajtáson állandóan részt fognak venni.

Az indulás reggel 6 órakor lesz a tájfajta telepről Hódmezővásárhely felé s a legelső állomás, a hol a távkocsizók megpihennek Csongrád lesz.

E hó 7-én Csongrádról Ceglédre mennek. Ez az utazás a leghosszabb, amennyiben egy nap alatt 82 kilométert kell megtenni a kirándulóknak.

Május 8-án Ceglédről Budapestre indulnak s ott egy napi pihenő lesz. 10-én Budapestre — Székelyfehérvarra, 11-én Székelyfehérvárról Balaton-Szántódra, 12-én Balaton-Szántódra Keszthelyre, 13-án Keszthelyről Kaposvárra, 14-én Kaposvárról Bonyhádra, (itt lesz egy napi pihenő) 16-án Bonyhádról Bajára, 17-én Bajáról Szabadkára, 18-án Szabadkáról Szegre érnek és a körülbelül ezer kilométernyi körutnál folyó hó 19-én érkeznek vissza Makóra.

A távkocsizás eszméjét gróf D'Orsay Olivér felügyelő vetette fel s az egész utazás az ő irányítása és utmutatása szerint lett a legaprólékosabb részletekig előkészítve. Gróf D'Orsay Olivér, aki annyit tett a hazai lónevelés ügyének, fáradságtalanul intézi a távkocsizás ügyét s be akarja mutatni, beakarja igazolni, hogy a Makó és vidéke tájfajta lótenyésztő gazdáknak mily kitűnő loanyaguk van.

Azt hisszük, hogy a törekvést siker fogja koronázni és tájfajta lótenyésztőink érdemeiket fognak szereztetni Makó és vidéke hírnevének emelése körül.

Megemlítjük még, hogy a távkocsizókat a hatóságok és a gazdasági egyesületek mindenütt fogadni fogják s az agilis Buzás István gazdasági intéző utánjárása folytán a kirándulók állomásonkinti szállásolásáról is gondoskodva van.

A makói piacról.

Változatlanok az árak.

Vasárnap igen csekély forgalma volt a makói piacnak. A kínálat is csekély volt különösen kukoricában, melynek ára Makón a pesti árakat érte el. A hagymapiacra is megszűnt minden forgalom s ami még üzletkötés elvére történik is, ezt már nem is lehet s nem is érdemes feljegyezni.

A makói piacon a buza vasárnap 21 koronába került. Budapest 23 korona 20 fillérbe került a buza métermázsája.

A kukorica ára ugyszólván piacról-piacra emelkedik. A vasárnap

helipiacon a csekély kínálat következtében pláne emelkedett az ára s métermázsájáért 16 koronát is fizettek, ugyanennyi volt a kukorica Budapestén is. Felvirrad hát a kukorica uzorásoknak, ha csak valamelyik élelmes kereskedő vagy egymással társuló gazdák román kukorica behozatalával le nem törlik a kukorica tulmagas árát.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Kedden, május 6-án páros bérletben *Leányvásár* operett.

Szerdán, május 7-én páratlan bérletben másodszer *Svihákok* operett.

Csütörtökön, május 8-án páros bérletben — itt először *Róza néni* Lengyel Menyhért vigjátéka.

Pénteken, május 9-én páratlan bérletben új és fényes kiállításal, itt először *Tengerész Kató* operett.

Szombaton, május 10-én páros bérletben, itt másodszer

* **A vasárnapi előadások.** Vasárnap két igen kitűnő előadás volt a színházban. Délután Tóth Ede halhatatlan műve a „Falu rossza” került színe a címszerpben Korda Sándorral. Ez az előadás valóban klasszikus előadás volt s végtelenül sajnálatos dolog, hogy a főgimnázium és polgári leányiskola növendékei valamennyien ott nem voltak. Ebből az előadásból megismerhették volna a klasszikus magyar népszínművet, amit eddig Makón csak rossz műkedvelő előadásokból ismer meg ifjúságunk. Az egyes szereplők közül elsősorban Nagy Dezső Gonosz Pistáját kell kiemelnünk. Oly páratlan alakítás ez, melyhez hasonlót az ország valamennyi színészei közül csak Szabó Antal és Szentgyörgyi József tudnak produkálni. Elsőrangú, klasszikus alakítás volt ez, méltó Nagy Dezső nemes, nagy művészetéhez. Peterdy Etelka Finum Ruzsija olyan pompás alakítás volt, hogy erről írni igazán bajos. Látni, végighallgatni kell ezt a kitűnő művésznőt, akinek Finum Ruzsija a főváros bármely színpadán is megállhatja helyét. Korda Sándor igazi parasztleányke volt, ki a régi szép dalokat gyönyörűen énekelte. Sinkó Gizella Feleki Bo-

riskája bájosan szép alakítás volt. Ugyancsak jó volt Verő Janka Bárti Tercsi szerepében. A két cigányt Derenghy és Fenyő alakították ügyesen, megnevetette a közönséget. Általában igen szép előadás volt s újból hangsúlyozzuk ilyen előadásokon iskoláink ifjúságát nagy számban szeretnők látni. Este a Kis barátnőt játszótták igen kitűnő előadásban.

* **Svihákok.** Ziehrer kitűnő operettjét a Svihákokat szerdán mutatja be a társulat operett személyzete. Kedves olyan operett van a régiök közül, ami még ma is oly nagy hatást tudna elérni, mint a Svihákok, amely minden színháznak majdnem állandó műsordarabja még most is. A két címszerpét Peterdy Etus és Káldor Dezső játszik, a tőlük már ismert művészettel. Kedves látványt fog nyújtani Molnár Janka és Müller Katica, akik a két tisztet játszik — sneidig megjelenésükkel. Főbb szerepeket játszanak még Falk Erzsé, Nádasyné, Burányiné, Remete, Nagy Dezső, Korda, Burányi, Derenghy és Komlós.

Róza néni bemutatója. Csütörtökön mutatja be a társulat vigjátéki személyzete Lengyel Menyhért kiváló dohózatát a Róza néni. A címszerpét Nádasyné játsza, kinek ez az egyik legjobb szerepe. A főbb nő szerepeket Sinkó Gizé és Burányiné, a férfi szerepeket pedig Thurócy, Fenyő, Farkas Béla és Komlós játszik, az előadás páros bérletben kerül színe.

* **Tengerész Kató.** A Népepera slágerét Jarnó György operettjét pénteken adják először Makón. Ugy a darab fülbemászó zenéje, mint kedves librettója biztosítja nálunk is azt a sikert, amit ez a darab Budapestén és a vidéken mindenütt elért. A siker tulajdonképeni részesei azonban mégis az előadók lesznek, kik közül, különösen Peterdy Etust a címszerpelt, Nádasynét, Molnár Jankát, Falk Erzsé, Remetét, Kordát, Derenghyt, Burányit, Farkas Bálát és Nagy Dezsőt kell kiemelnünk.

A LEGJOBB ABLAKREDÖNYÖK PALLAGINÁL kaphatók.

UJ ÓRÁS ÜZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém Makó város és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy közvetlen a színház mellett

Órás üzletet nyitottam.

Ezzel kapcsolatosan a legterületesebben felszerelt JAVÍTÓ MÜHELYT rendeztem be, ahol minden e szakmába vágó munkát elfogadok és azokat jóállás mellett lelkiismeretesen és jutányosan eszközölöm.

Mindennemű új órákat pontosan kiszabályozva jótállás mellett olcsón árusítok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogása kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

BUGYI JÓZSEF órás.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN
!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Szép elsőrendű zöld here-széna

és tehénnek való széna kisebb és nagyobb mennyiségben kapható
Iritz Sámuel özv. cégnél.

É R T E S I T É S.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasöröm kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT,
amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG
Kőbányai Polgári Serfőzde Részvény-Társaság főraktárosa.

Makulatúra csomagolópapír

különként a „Makói Független Ujság“-nál kapható

PRIMA LUCERNÁS
egész évi használatra KIADÓ

IRITZ MIKSANAL

É R T E S I T É S ! Saját termései fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű

TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegedi-utca.

Legújabb divatú, tiszta gyapjuszövetekből készült elegáns ::

ERDŐS PÁL ÉS TÁRSA

Gyermekruhákban különleges nagy választék. Különféle munkásruhák, munkásköpenyek. Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonczy-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye.

Ujabb reklamációra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk :

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab)

- 1 darab üvegtégely francia arc- és kézfinomító,
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban),
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír,
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor,
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
- 1 csomag amerikai Shampooon hajmosópor,
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz,
- 10 drb. szekrény és ruhaillatosító (francia Sachet-lap),

Összesen 19 darab 2 korona 50 fillért.

Szállítások naponta eszközöltenek. Szótküldés: biztos postakézbesítés érdekében, vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér vagy a pénz előleges beküldése ellenében, amely esetben a 2 korona 50 fillérről vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk. Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnket kívánságra ingyen és bérmentve küldjük.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékban !! Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönben pongyolák, külön blousok és aljakban fel!! !! szoknyákban !! !!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok Nagy választéku női fehérnemű raktár. Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő-tér Otthon-kávéház mellett.